

LXV. BETHLEN GÁBOR ALAP

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXV. Bethlen Gábor Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Bethlen Gábor Alap Bizottsága
Alapkezelő megnevezése:	Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Bethlen Gábor Alap 2016. évi beszámolójának indokolása

I. Összefoglaló adatok:

A Bethlen Gábor Alap (a továbbiakban: Alap) célja, hogy támogassa a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való, egyéni és közösségi boldogulását, előmozdítsa a Magyarországgal való kapcsolataik ápolását és fejlesztését, valamint megerősítse a magyar nemzeti azonosságtudat kialakulását. Az elkülönített állami pénzalapként működő Bethlen Gábor Alap támogatások nyújtásával segíti a határon túli magyarság anyagi, szellemi gyarapodását, nyelvének, illetve kultúrájának megőrzését és továbbfejlesztését, valamint az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatainak fenntartását, erősítését.

Az Alap felett négytagú bizottság rendelkezik. A Bizottság tagja a nemzetpolitikáért felelős miniszter, a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter által kijelölt személy, az államháztartásért felelős miniszter által kijelölt személy, valamint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Az Alap kezelője a Magyar Állam tulajdonában lévő Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt. (a továbbiakban: Alapkezelő). Az Alapkezelő szerve felett a tulajdonosi jogokat a Magyar Állam nevében a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter gyakorolja.

Az Alapból támogatások nyilvános pályázat vagy egyedi kérelem benyújtása útján nyerhetők el. Az Alap terhére támogatás vissza nem térítendő, illetve részben vagy egészben visszatérítendő formában nyújtható, amiről a támogatást megállapító határozat rendelkezik. Az Alap működésének nyilvánosságát az Alap internetes honlapja is biztosítja.

Az Alap 2016. évi költségvetési törvény szerinti eredeti bevételi előirányzata 11 807,5 millió forint volt, amelyet az Országgyűlés a 2016. évi költségvetési törvény módosításakor 350,0 millió forinttal megemelt. Az Alap év végi módosított költségvetési bevételi előirányzata pedig 62 997,2 millió forint volt, amely előirányzat 0,3 millió forinttal túlteljesült, így 2016. december 31-ig 62 997,5 millió forint bevétel folyt be.

A Költségvetési törvény szerint az Alap kiadási előirányzata 11 807,5 millió forint, melyből 10 883,4 millió forint támogatási célra, 810,0 millió forint az Alapkezelő működtetésére szolgál, 114,1 millió forint pedig stabilitási tartalékként jelenik meg. Az Alap kiadási előirányzata – a többletbevételek és a felhasználható maradvány-igénybevétel hatására – 63 200,1 millió forintra módosult, melyből 62 046,4 millió forint támogatási célokra és 947,9 millió forint az Alapkezelő működtetésére nyújtott fedezetet. A stabilitási tartalék támogatási célokra került felhasználásra.

A 63 200,1 millió forintos kiadási előirányzatból 62 994,4 millió forintra született támogató döntés, így a felhasználható szabad előirányzat 205,7 millió forint. A kötelezettségvállalással terhelt összesen 62 994,4 millió forintból 2016. évben 62 888,0 millió forint kifizetése teljesült, így 2017. évre 106,4 millió forint kifizetése húzódik át.

Finanszírozási bevételeként jelenik meg az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet előírása alapján az előző évi maradvány igénybevétele, ez az Alap esetében 202,9 millió forint volt. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 86. § (4) bekezdése alapján, az elkülönített állami pénzalap költségvetési maradványa felhasználásnak engedélyezésére az államháztartásért felelős miniszter hozzájárulása esetén a fejezetet irányító szerv jogosult. A jogszabálynak megfelelően, kérelem benyújtása mellett került jóváhagyásra 202,9 millió forint 2015. évi maradvány felhasználása.

Az Alap 2016. évi 62 888,0 millió forint összegű teljesített kifizetése, és az Alap rendelkezésére álló, a 2015. évi maradvány engedélyezett felhasználásával együtt összesen 63 200,4 millió forint bevétel alapján az Alap 2016. évi maradványa 312,4 millió forint. A maradvány összetétele: 106,4 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány, 196,7 millió forint 2016-ban vagy azelőtti években átvett forrásokból eredő olyan fizetési kötelezettség, amelyek esedékessége 2017-ben van, 9,0 millió forint 2016-ban képződött, szabadon felhasználható maradvány, és 0,3 millió forint nem előirányzatosított bevétel. Az Alap terhére történt kötelezettségvállalások és kifizetések összesítő kimutatását a következő táblázat tartalmazza.

millió forintban, egy tizedessel

Összesítő kimutatás a Bethlen Gábor Alap 2016. évi forrásainak tárgyidőszaki alakulásáról

2016. XII.31-i állapot

Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat összege	Bizottsági határozattal elfogadott előirányzat módosítások összege	Módosított előirányzat összege	Előzetes döntéssel - pályázati felhívás alapján – vagy végleges döntéssel lekötött összeg	Felhasználható szabad előirányzat
Oktatás-nevelési támogatás	4 820,0	-535,0	4 285,0	4 285,0	0,0
Magyarság Háza program támogatása	216,0	23,0	239,0	239,0	0,0
Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása	4 126,3	0,0	4 126,3	4 126,3	0,0
Egyéb támogatások	1 721,1	51 872,8	53 593,9	53 388,6	205,3
Alapkezelő működési költségei	810,0	138,3	948,3	947,9	0,4
Egyéb kiadások	0,0	7,6	7,6	7,6	0,0
Fejezeti stabilitási tartalék	114,1	-114,1	0,0	0,0	0,0
Összesen	11 807,5	51 392,6	63 200,1	62 994,4	205,7

A 2016. évi előirányzatokra vállalt kötelezettségekből, 75 támogatási ügyben összesen 106,4 millió forint összegben nem került sor a kifizetésre, részben mert a soron következő kifizetés a támogatottak elszámolását követően esedékes, részben mert az év utolsó napjaiban került sor a szerződés megkötésére.

Az Alap az Áht. alapján nem kötelezett könyvvizsgálati ellenőrzésre, de az Alapkezelő a kötelezettség megszűnése ellenére továbbra is fenntartja a beszámolójának ellenőrzését. Az Alap 2016. évi költségvetési beszámolója ennek megfelelően ellenőrzésre került. A könyvvizsgáló korlátozás nélküli záradékkal látta el a beszámolót.

II. Az Alap 2016. évi vagyoni helyzetének alakulása:

Az Alap vagyoni helyzetét az alábbi egyszerűsített mérlegséma szemlélteti:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2015.12.31	2016.12.31
Kincstárban vezetett forintszámlák	202,9	312,4
Költségvetési évben esedékes követelések	12,5	7,0
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	215,4	319,4
Nemzeti vagyon induláskori értéke	665,6	665,6
Felhalmozott eredmény	215,5	-459,3
Mérleg szerinti eredmény	-674,8	-22,9
SAJÁT TŐKE	206,3	183,4
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	9,1	136,0
FORRÁSOK ÖSSZESEN	215,4	319,4

II. 1. Eszköz oldal:

Pénzeszközök (a Kincstár által vezetett forintszámla), melynek 2016. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 312,4 millió forint.

Követelések között kerülnek kimutatásra a jogalap nélkül felhasznált támogatások visszafizetési kötelezettségei miatt előírt követelések, ezek értékvesztéssel csökkentett záró állománya 2016. december 31-én 7,0 millió forint.

2015. vagy azt megelőző évekből 17 követelést tartunk nyilván. 2016. során két támogatott teljesítette az összes visszafizetési kötelezettségét, a többi 15 esetben jogi intézkedés megtételére került sor. Tárgyévben további 2 db támogatás nyilvántartásba vételére került sor.

millió forintban, egy tizedessel

2016. évben az adósokkal szemben nyilvántartott követelések állománya	
2016. január 1-i nyitó állomány:	12,5
Követelés előírás (meglévő követelések kamat előírását is ideértve)	1,0
A követelésekre teljesített befizetések	-1,1
Követelésekre elszámolt értékvesztés	-5,4
2016. december 31-i záró állomány:	7,0

II. 2. Forrás oldal:

Nemzeti vagyon induláskori értékeként kell kimutatni a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását. Ezt az Alap esetében az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013. (IX. 13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (665,6 millió forint) megegyezik az Alap 2013. december 31-i pénzeszközének összegével.

Felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2016. évre vonatkozóan a felhalmozott eredmény értéke -459,3 millió forint.

Mérleg szerinti eredmény A szokásos eredményen belül a tevékenység eredménye -25,0 millió forint, a pénzügyi műveletek eredménye (árfolyam nyereség-veszteség különbözete) azonban pozitív, 2,1 millió forint.

Passzív időbeli elhatárolásaként került kimutatásra az alap 2016. évi mérlegében a Kincstár által december hónapra felszámított tranzakciós díj (17,3 millió forint) és tranzakciós illeték (118,7 millió forint). A 4/2013.(I.11.) számú, az államháztartás számviteléről szóló Kormányrendelet (továbbiakban Áhsz.) előírásai alapján mérlegen kívüli tételként kerül kimutatásra a szerződés alapján támogatási előlegként, utólagos elszámolási kötelezettséggel nyújtott – 2016. december 31-ig el nem számolt – támogatások egyeztetéssel leltározott állománya, melynek értéke 60 711,7 millió forint. 2016. évben az előfinanszírozásból származó követelések állománya a következőképpen alakult.

millió forintban, egy tizedessel

2016. január 1-i nyitó állomány	16 949,8
Követelés előírás	62 730,4
Elszámolás miatti kivezetés	-18 928,6
Adóssá történt átminősítés	-0,1
Támogatási maradvány visszafizetése miatti követelés csökkenés	-39,8
2016. december 31-i záró állomány	60 711,7

A követelésállomány 2016. évben 43 761,9 millió forint-tal nőtt. A növekedés döntően az év utolsó hónapjában átvett pénzeszközökből származó bevételi többlet terhére folyósított előfinanszírozott támogatásokból származik. A 2016. december 31-i záró követelésállomány 2 595 db tételből áll, amely közel azonos az előző év hasonló adatával. A támogatottak elszámoltatása zökkenőmentes és folyamatos. Ezt igazolja, hogy az előző évi előfinanszírozott támogatásokból származó 16 949,8 millió forint összegű nyitó követelésállomány év végére 4 659,3 millió forint-ra csökkent, mely összeg legnagyobb része olyan támogatásokból származik, melynek elszámolási határideje még nem esedékes.

Az Áhsz. előírásai alapján szintén mérlegen kívüli tételként kerülnek kimutatásra a forrásbiztosítók felé a meghatározott célra átvett pénzeszközökből származó elszámolási kötelezettségek. Az év végén fennálló kötelezettség összege 18 098,8 millió forint, melyből 5 142,4 millió forint előző években, 12 956,4 millió forint pedig a tárgyévben átvett források még nem esedékes elszámolásaiból származik. Az Alap minden esetben határidőre teljesítette az elszámolási kötelezettségét a forrásbiztosítók felé.

Tárgyévét követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások

Az Alap terhére jogszabályi felhatalmazás alapján vállalható éven túli kötelezettség, melynek felső határa – figyelemmel az Áht. 36. § (4) bekezdésére – a tárgyévre megállapított kiadási előirányzatok 50 %-a. Az Alap terhére a következő támogatási jogcímek esetében történt tárgyévét követő évre vonatkozó kötelezettségvállalás:

millió forintban, egy tizedessel

Kötelezettségvállalás megnevezése	Kötelezettségvállalás összege
dr. Szász Pál ösztöndíj program 2017-ben esedékes kifizetései	8,0
Zentai Kis Szent Teréz Plébánia támogatása	20,0
I. világháborús emlékművek felújítására meghirdetett pályázat keretösszege	186,0
Összesen:	214,0

III. Az Alap bevételei:

2. cím: Költségvetési támogatás

A 2016. évi költségvetés tervezésekor az Alap bevételeit kizárólag költségvetési támogatás biztosította, melynek összege 11 807,5 millió forint. 2016-ben az Alap még további költségvetési forrásokat kapott, összesen 47 438,2 millió forint értékben, 11 kormányhatározat és a 2016. évi költségvetési törvény módosítása keretében. Az alábbi táblázat részletesen bemutatja a kapott kiegészítő költségvetési támogatásokat.

millió forintban, egy tizedessel

Korm.hat száma	Kormányhatározat célja	Átvett forrás összege
1076/2016. (II.25.)	A Kárpátalján megvalósuló kulturális, egészségügyi, gazdasági célú programok kiegészítő támogatásának finanszírozásának támogatása	80,0
1182/2016. (IV.11.)	Európa Kollégium támogatása	100,0
1225/2016. (V.2.)	Az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosítás az alábbi, már tárgyév előtt megkezdett projektekre: a bánsági magyarság közösségi célokat szolgáló beruházásának finanszírozása, a vajdasági magyar falu-, tanya- és peremkerületi gondnoki rendszer kialakítása és működtetése, erdélyi oktatási és kulturális célú programok, beruházások megvalósításának finanszírozása, a Kárpát-medencei Magyar Legendárium program támogatásának finanszírozása.	720,0
1227/2016. (V.2.)	Nemzetpolitikailag kiemelt jelentőségű programok és megkezdett beruházások megvalósításához szükséges források biztosítása	3 111,0
1245/2016. (V.18.)	A Gulág Éve programsorozat támogatása	23,0
1348/2016. (VII.6.)	Nemzetpolitikailag kiemelt jelentőségű programok és megkezdett beruházások megvalósításához szükséges források biztosítása	5 183,5
1656/2016. (XI.17.)	A vajdasági Magyar Ház és Pannon Médiaház beruházások megvalósításához szükséges forrás biztosítása	585,0
1684/2016. (XI.29.) és 1708/2016. (XII.05.)	A határon túli magyar településeken felállított első világháborús emlékművek felújítása	85,9
1787/2016. (XII.17.) és 1802/2016. (XII.20.)	Az egyes határon túli támogatási ügyek forrásszükségletének biztosítása	27 889,8
1821/2016. (XII.22.) és 1779/2016. (XII.15.)	A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program első üteméről	8 995,0
1885/2016. (XII.28.)	A székelykeresztúri diákszálló beruházási költségeinek támogatása	315,0
	Összesen:	47 088,2

Korm.hat száma	Kormányhatározat célja	Átvett forrás összege
2016. évi költségvetési törvény módosítása	Az Európa Kollégium támogatása és egyéb nemzetpolitikai célok támogatása	350,0
	Mindösszesen:	47 438,2

3. cím: Egyéb bevétel

Az Alap külön megállapodások alapján a Miniszterelnökség fejezeti kezelésű előirányzatából a 2016. év során 3 712,9 millió forint-ot vett át, az alábbiak szerint:

millió forintban, egy tizedessel

Felhasználási cél	Átvett forrás összege
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	556,5
Kőrösi Csoma Program (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	300,0
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	1 200,0
Szakképzés éve és a külföldi magyar vállalkozók éve (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	723,1
Külföldi magyar fiatal vállalkozók éve II. szakasz és 2012 óta meghirdetett NPÁ tematikus program II. szakasz támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	394,8
Közvélemény-kutatás alapján készülő elemzés – Kárpátalja területén – támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	8,0
Kárpátalját érintő nemzetpolitikai célok és programok megvalósításának támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	97,7
Nemzetpolitikai célok és programok, és a "2016 a külföldi fiatal magyar vállalkozók éve" folytatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	400,0
Kőrösi Csoma Sándor Program kommunikációja (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	32,8
Összesen:	3 712,9

Ezen felül „Egyéb bevételként” kerül az Alapnál kimutatásra a támogatások elszámolásakor keletkezett maradványösszegek visszafizetéséből származó bevétel, az oktatás-nevelési támogatások kifizetésére igénybevett nem kincstári számlákon keletkező bankkamatok, illetve az adósok által megfizetett összegek, amelyek teljes összege 2016-ban 38,9 millió forint volt. Ebből 38,6 millió előirányzatosítása megtörtént, 0,3 millió forint pedig nem előirányzatosított bevételként keletkezett.

Össességében az Alap teljesült költségvetési bevétele 2016-ban 62 997,5 millió forint volt. A fentiekén túl az Alap engedélyt kapott a 2015. évi maradványa felhasználására, ami éves szinten további 202,9 millió forint forrást jelentett.

Összesítő kimutatás a 2016. évi bevételekről:

millió forintban, egytizedessel

2016. évi bevételek	Összeg
Költségvetési támogatás - eredeti előirányzat	11 807,5
2016. évi költségvetési törvény módosításából eredő bevétel	350,0
Költségvetési támogatás - kiegészítő források	47 088,2
Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	3 712,9
Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósok tőketörlesztései	37,1
Kamatbevételek és árfolyamnyereség	1,5
Nem előirányzatosított bevételek	0,3
Összes költségvetési bevétel:	62 997,5
Pénzforgalom nélküli bevétel (2015. évi maradvány)	202,9
Mindösszesen:	63 200,4

IV. Az Alap kiadásainak teljesítése:

4. cím 1. alcím: Oktatás-nevelési támogatás

Az Alap 2016. évben ezen az előirányzaton a költségvetési törvény szerinti 4 820,0 millió forintos előirányzati kerethez képest 535,0 millió forint megtakarítást ért el. A megtakarítás, az államháztartásért felelős miniszter hozzájárulásával, az „Egyéb támogatások” előirányzatra került átcsoportosításra. Így ezen a címen a módosított előirányzat és a teljesített kifizetés is 4 285,0 millió forint lett. A címen belül az alábbi támogatások valósultak meg a Bethlen Gábor Alapból.

“Szülőföldön magyarul” program

A „Szülőföldön magyarul” program felhívása a nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz-támogatás, illetve hallgatói támogatás igénylésére a 2015/2016-os tanévre, 2016. január 15-én került meghirdetésre az Alapkezelőnél.

A felhívásban érintett régiók: Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja, Muravidék és Horvátország. Minden régióban a lebonyolítással megbízott szervezet honlapján megjelent a program felhívása. Az igényléseket 2016. január 15. – február 29. időszakban lehetett benyújtani.

A lebonyolító szervezetek régióként:

- Erdély: Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége;
- Felvidék: Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége;
- Vajdaság: Concordia Minoritatis Hungaricae;
- Kárpátalja: Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Jótékonyági Alapítvány;
- Muravidék: Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva;
- Horvátország: Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma.

Igénylők köre:

- óvodások, alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytató tanulók, vagy akik fakultatív magyar nyelvű oktatásban részesülnek, mivel a lakhelyükhöz tartozó, napi bejárással elérhető oktatási intézményben nincs magyar nyelvű tagozat.
- A támogatásra azok az igénylők jogosultak, akik 1997. augusztus 31-ét követő időszakban születtek. Azok a nappali tagozatos középfokú oktatásban résztvevő tanulók, akik az 1997. augusztus 31-t megelőző időszakban születtek, egyedi elbírálással részesülhetnek a támogatásban.
- A fakultatív magyar nyelvű oktatásban résztvevők igénylései szintén egyedi elbírálás alapján részesültek támogatásban.

Igényelhető támogatási összeg és jogcím:

- nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás: 17 200,- forint/fő
- hallgatói támogatás: 2 800,- forint/fő

A felhívásban meghatározott határidőn belül összesen 239 959 fő (ebből 2 050 fő hallgatói támogatás) nyújtotta be támogatási igényét. Az egyes régiók lebonyolító szervezeteinek javaslatait az Alapkezelő ellenőrizte, majd döntésre továbbította az Alap Bizottsága részére.

A Bizottság az 58/2016. (VII. 11.) számú bizottsági határozatában összesen 237 909 fő oktatás-nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról döntött 4 092,0 millió forint összegben, továbbá 5,7 millió forint támogatásban részesített 2 050 hallgatót.

A Bizottság a 67/2016. (VIII.08.) számú bizottsági határozatában – az egy főre jutó támogatások kifizethetővé tétele érdekében – összesen 8 426,29 EUR folyósításáról döntött.

A Bizottság a 116/2016. (XII.14.) számú bizottsági határozatában további 846 fő a Szent Ferenc Alapítvány elhelyezésében, gondozásában lévő kiskorú közvetett támogatásáról döntött, összesen 14,9 millió forint összegben, melyből 6,6 millió forint az „Oktatás-nevelési támogatás” előirányzat összegéből lett egyedi eljárásrendben biztosítva. A fennmaradó összeg az „Egyéb támogatások” előirányzat terhére került kifizetésre.

A Bizottság a 2/2016. (I.13.) számú bizottsági határozatában döntött a „Szülőföldön magyarul” program lebonyolításában közreműködő szervezetek költségtámogatásáról, összesen 178,0 millió forint összegben.

A támogatások kifizetésének teljesítése:

Erdély: 2016. december 31-ig a teljes támogatási összeg 99,36 %-a került átutalásra a támogatottak részére.

Felvidék: a támogatások kifizetése 2016 októberétől folyamatos volt, és 2016. december 31-ig a teljes támogatási összeg 98,49 %-a került átutalásra a támogatottak részére.

Vajdaság: 2016 októberében megkezdődött a támogatások kifizetése, 2016. december 31-ig a teljes támogatási összeg 99,5 %-a került átutalásra a támogatottak részére.

Kárpátalja: a támogatás kifizetését a helyi lebonyolító szervezet, az OTP az Alapkezelővel együttműködve teljesítette. 2016. szeptember végén a támogatottak 100 %-ához eljutott a támogatási összeg.

Horvátország: a támogatások kifizetése a helyi lebonyolító szervezet, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma közreműködésével valósult meg. 2016 augusztusában mind az 985 fő támogatott számára átutalásra került a támogatás (100 %).

Muravidék: a helyi lebonyolító, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva közvetlenül folyósítja a támogatottak részére a támogatási összeget. 2016 augusztusában mind a 383 fő támogatott részére megtörtént a támogatási összeg kifizetése (100 %).

A 2016. évi támogatás összefoglalása:

millió forintban, egy tizedessel

Ország	Támogatott igénylések száma (fő)		Összes támogatás
	Nevelési, oktatási valamint tankönyv és taneszköz támogatás összesen (fő)	Hallgatói támogatás összesen (fő)	
Románia	148 836	1 601	2 564,5
Szlovákia	44 780	79	770,4
Szerbia	22 821	81	392,7
Ukrajna	20 105	288	346,6
Horvátország	985	0	16,9
Szlovénia	382	1	6,6
Lebonyolítói támogatás			178,0
Összesen	237 909	2 050	4 275,7

4. cím 3. alcím: Magyarság Háza program támogatása

Az Alapkezelő – a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi 182. számú tv. 1. § (1a) bekezdése alapján – 216,0 millió forint forrást biztosított a Magyarság Háza működtetéséhez. Az 1245/2016. (V.18.) számú Korm. határozat további 23,0 millió forint-tal egészítette ki a rendelkezésre álló forrásokat, a Gulág Éve programsorozat megvalósításának céljából.

A támogatás terhére a következők valósultak meg:

A Nemzeti identitás kiállítás, látogató- és oktatás-módszertani központban megvalósítandó „Mi Magyarok” című kiállítás kialakítása és annak üzemeltetése

A 2014. október 22-én megnyílt kiállítás népszerűsítését, széles körben való megismertetését tovább folytattuk. Az eddigi látogatói statisztika alapján a kiállítást havonta 1500-1900 fő keresi fel, melynek nagy részét a megcélzott diákközönség teszi ki, a tárlatvezetések sikeresek, a tervezett csoportos múzeumpedagógia foglalkozások is megvalósultak.

A kiállítótérhez szorosan kapcsolódó Kosztolányi teremben folyamatosan időszakos kiállítások kerültek megrendezésre.

Magyarság Háza rendezvényei

A 2016-os éves rendezvénytematika a Nemzetpolitikai Stratégiában is hangsúlyosan megjelenő és többször visszatérő célok alapján három téma köré épül fel: érték, hagyomány, találkozás.

A 2016-os évben a Magyarság Háza bemutatta azokat az értékeket, amelyek a külföldön és a diaszpórában élőknek jelennek meg, élő szokásokat elevenítenek meg, hagyományt teremtenek és visznek tovább az újonnan indított és a működő programokkal, valamint találkozóhelyként szolgált, a közönségnek az élményekkel, magyarnak a magyarral. Ettől az évtől kezdve valódi értelmet nyert a látogatóközpont elnevezés, hiszen a Mi, magyarok kiállítással már nem csak rendezvények, előadások, képzések, vetélkedők helyszíne a Magyarság Háza, hanem állandó látogatottságú kiállítási helyszín.

2016-tól a hagyományos rendezvényterekben szervezett programok kiegészültek az új kiállítótérben szervezett eseményekkel. Új típusú rendezvények megszervezésére is sor került ebben az évben: egy-egy emléknaphoz, jeles eseményhez a szokásos ünnepi kulturális műsor mellett rendhagyó órákkal, különleges múzeumpedagógiai foglalkozásokkal vártuk az érdeklődőket. Egymást erősítették ezek a programok: a nagy létszámú közönséget megmozgató jeles napok, nemzeti ünnepek alkalmából szervezett programjainkra érkező több ezer vendég egyúttal meglátogatta a Mi, magyarok kiállítást is.

A rendezvények szervezésében az ismétlődés, rendszeresség és kiszámíthatóság jellemezte az évet. Ezek a közönség megnyerésének fontos elemei, hiszen a cél az, hogy a közönség már úgy keresse a Ház ajánlatait, mint magától értetődő élményforrást, amikor külhoni kultúrára kíváncsi.

Az előző évekhez képest a rendezvényeink száma megkétszereződött. Rendezvényeink megszólása 2016-ban az alábbiak szerint alakult:

RENDEZVÉNY TÍPUS	DB	%
MH saját kulturális program	98	44
Együttműködésben szervezett program	45	20
NÁT programok	42	19
Üzleti rendezvények	38	17
Mindösszesen:	223	100

Kiállítás-látogatottsági adatok

2016. évben összesen 19 224 fő tekintette meg a kiállítást (ezek a regisztrált látogatók, ezen kívül a kiemelt vendégek, külhoni képviselők is növelték a létszámot).

Múzeumpedagógiai foglalkozások

2016. évben összesen 186 db bejelentkezett csoport volt, zömmel iskolai osztályok. Ezekben összesen 7 308 fő vett részt. Többségük valamilyen tárlatvezetést, múzeumpedagógiai foglalkozást is igényelt, az alábbiak szerint:

Program típusa	Foglalkozások száma	Létszám
Tárlatvezetések	132	4 438
Múzeumpedagógiai órák	21	439
Tematikus órák (Anyanyelv napja, Március 15., Víz Világnapja, Világűr Napja)	14	309
Vezetés nélküli csoportok	52	2 122
Mindösszesen:	186	7 308

Időszak	Látogatói létszám
2014. (október-december)	6 702 fő
2015.	19 224 fő
2016.	33 248 fő
Mindösszesen:	59 174 fő

Kiemelkedő programok 2016. évben

Emlékezés a kommunizmus áldozataira:

- a Kárpátaljáról „malenkij robotra” elhurcolt magyarokra,
- a Felvidékről kitelepített magyarokra,
- Márton Áron püspökre,
- a kárpátaljai görögkatolikus papságra,
- október 23-án az 56-os forradalom és szabadságharc áldozataira közösen a Rákóczi Szövetség által szervezett Glória Victis rendezvény keretében,
- a Magyar Szórvány napján a szórványban élők sorsára.

Ünnepek:

- a Magyar Kultúra Napja – a felvidéki Palóc Társasággal,
- Március 15-i nemzeti ünnep,
- Költészet Napja a Szentháromság téren, nagy közös versmondással,
- a Nemzeti Összetartozás Napja – programsorozattal, külföldi és hazai meghívottakkal,
- az államalapítás és Szent István ünnepét a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttessel,
- a karácsonyi várakozás jegyében adventi programsorozattal a karácsonyt.

Időszakos kiállítások:

- Malenkij robot kiállítás,
- a „sanghaji magyar építész” Hudec Lászlóról szóló kiállítás,
- Cifraság és méltóság: Kalocsa és Kalotaszeg népművészete,
- Petrás Mária szakrális tárgyú műveiből válogatott kerámia-kiállítás,
- Márton Áron püspök életét bemutató kiállítás,
- Bánffy Miklós életét bemutató kiállítás,
- az év Szervátiusz-díjasának, Györfy Lajos szobrászművésznek a kiállítása,
- a kárpátaljai görögkatolikus papság áldozatvállalását bemutató kiállítás.

4. cím 5. alcím: Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása

Ezen a címen a módosított előirányzat: 4 126,3 millió forint, teljesített kifizetés: 4 126,3 millió forint volt. A címen belül az alábbi támogatások valósultak meg az Alapból. A nemzeti jelentőségű intézményeket a Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) iránymutatásai alapján az Alap Bizottsága jelölte ki a 4/2016. (II.01.) számú határozatában.

A nemzeti jelentőségű intézmények olyan szervezetek, amelyek a határon túli magyarság közösségeiben nagyfokú szervezőerővel rendelkeznek, nemzetstratégiai szempontból kiemelkedő szerepet töltenek be az oktatási, kulturális, egyházi, társadalomszervezési és egyéb területeken. Az előirányzatból intézmények és programok támogatása valósult meg.

Ország/régió	Nemzeti jelentőségű intézmények száma (db)
Erdély	15
Vajdaság	14
Kárpátalja	15
Felvidék	17
Diaszpóra	3
Muravidék	3
Horvátország	2
Összesen:	69

millió forintban, egy tizedessel

A nemzeti jelentőségű intézmények és programok támogatása országokénti/régiókénti bontásban 2016-ban		
Ország/régió	2016. évre megítélt támogatások a „Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása” előirányzatból	2016. évre megítélt támogatások a „Egyéb támogatások” előirányzatból
Erdély (meghívásos pályázattal együtt)	2 526,6	1 969,8
Vajdaság (meghívásos pályázattal együtt)	421,3	906,5
Kárpátalja	927,5	1 185,5
Felvidék	228,0	461,4
Muravidék	16,5	0
Horvátország	6,4	13,0
Diaszpóra	0	15,0
Összesen	4 126,3	4 551,2
Mindösszesen:	8 677,5	

A nemzeti jelentőségű intézmények a Bethlen Gábor Alap „Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása” és az „Egyéb támogatások” előirányzatok forrásaiból kerültek támogatásra, összesen 8 677,5 millió forint összegben.

A nemzeti jelentőségű intézmények nagyobb beruházásai

A **Téka Művelődési Alapítvány** a szamosújvári **Mezőségi Kemény Zsigmond Szórványoktatási Központ** építésének befejezése és tornaterem létrehozása céljából 100,0 millió forint összegű támogatásban részesült. A mezőségi magyar szórványközösségek helyzete veszélyeztetett állapotban van, a családok zöme halmozottan hátrányos nyelvi, etnikai és kulturális környezetben él, a teljes asszimiláció küszöbén. Fennmaradásuk egyik feltétele, hogy gyermekeik anyanyelvű oktatásban részesüljenek. Ehhez teremt korszerű körülményeket a Központ megépítése.

A nemzeti jelentőségű intézmények közül a **Studium Alapítvány** valósított meg jelentős beruházást, összesen 90,0 millió forint értékben. A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar oktatói, valamint szakmai és érdekvédelmi háttérintézményük, a Studium Alapítvány hosszú távú stratégiát dolgozott ki a magyar nyelvű orvostudományok biztosításáért, hozzárendelve az ehhez szükséges fejlesztési tervet. A Marosvásárhelyen végzett rezidensek helyben maradásának ösztönzésére, a munkaerőpiacra történő beilleszkedés támogatására indította be az Orvosi Szolgálati Lakások programját, amely keretében szolgálati lakásokat biztosít a frissen végzett orvosok számára. E cél megvalósítása érdekében az Alapítvány 2016-ban 210,0 millió forint támogatásban részesült.

A **Kallós Zoltán Alapítvány** 100,0 millió forint összegű támogatásban részesült múzeumfejlesztés céljából. A tervezett fejlesztés célja, hogy a múzeumban felhalmozott és a raktárban fekvő nagy mennyiségű népművészeti értékek kiállítási felületeit növelje. További cél, hogy az Alapítvány által működtetett múzeum és szórványkollégiumok energiafelhasználását és az ezzel járó kiadások mértékét csökkentsék. Ezt egyszeri befektetéssel, a fent nevezett támogatásból alternatív forrásokra való átállással valósítják meg.

Erdélyben további jelentős beruházásokat a **Sapientia Alapítvány** és a **Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem** (a továbbiakban EMTE) valósított meg. Az EMTE-t az erdélyi

történelmi egyházak vezetői által életre hívott Sapientia Alapítvány alapította és működteti. Az intézmény négy helyszínen – Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Csíkszeredában és Sepsiszentgyörgyön – működik. 2016-ban Marosvásárhelyen történt jelentős beruházás összesen 754,0 millió forint összegben.

A **II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola** az elmúlt években fontos oktatási és beruházási fejlesztéseket valósított meg, amely következtében 2015-ben újabb évfolyammal bővült a felsőfokú szakképzés, valamint 2016 évben is újabb évfolyammal gyarapszik a létszám. Ennek alapján 2016-ban a Főiskola beruházási koncepciójának fő iránya a felsőfokú szakképzés fejlesztése, melynek céljából 880,5 millió forint támogatásban részesült.

4. cím 6. alcím: Egyéb támogatások

E címen a módosított előirányzat: 53 593,9 millió forint, teljesített kifizetés: 53 282,2 millió forint volt. Az előirányzaton keletkezett 311,7 millió forint maradványból 106,4 millió forint a kötelezettségvállalással terhelt maradvány összege. A címen belül az alábbi támogatások valósultak meg az Alapból.

Ezen az alcímen is történtek kifizetések egyedi kérelmek és pályázatok (nyílt és meghívásos) alapján.

A kifizetett összegek megoszlását az alábbi táblázat foglalja össze:

millió forintban, egy tizedessel

Támogatás jellege	2016. évre megítélt támogatások, figyelembe véve a meghiúsulások összegét
Egyedi kérelmekre fordított támogatási összeg	49 854,2
Nemzeti jelentőségű program (Vajdaság)	562,7
Meghívásos pályázatok	250,1
Nyílt pályázatok	2 721,6
Összesen:	53 388,6

1. Egyedi támogatások

Egyedi támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- a korábban már említett nemzeti jelentőségű intézmények, valamint
- a BGA tv. szerinti szervezetek, magánszemélyek.

Az egyedi támogatások, eljárásrendjüket tekintve nem pályázati konstrukcióban nyújtott támogatások, hanem a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások.

Az egyedi támogatásokat – céljuk szerint – az alábbiaknak megfelelően csoportosíthatjuk:

- Oktatási intézmények támogatása,
  - felsőoktatási intézmények támogatása;
  - szórványoktatási kollégiumok támogatása;
  - bentlakásos közoktatási-köznevelési intézmények támogatása.
- Egyházi intézmények támogatása,
- Kulturális programok, rendezvények támogatása,
- Jogvédő, közösségépítő, kisebbségvédelmi tevékenység támogatása,

- Beruházások:
  - oktatási intézmények ingatlanfejlesztése;
  - épület-rehabilitációs tevékenység támogatása.
- Egyéb (pl. pályázati lebonyolítók, stb.)

Nemzeti jelentőségű programok Vajdaságban

A vajdasági régió esetén a Bizottság 4/2016.(II.01.) számú határozatában a következő nemzeti jelentőségű programokat határozta meg:

- Magyar Nemzeti Tanács beiskolázási- és diákbusz programja
- Magyar Nemzeti Tanács kiemelt kulturális programjai
- Magyar Nemzeti Tanács kiemelt jelentőségű oktatási programjai
- Magyar Nemzeti Tanács szórványtámogatási programja
- Magyar Nemzeti Tanács Médiatámogatási programja

A három programra összesen 562,7 millió forint támogatási összeget ítelt meg a Bizottság 22 egyedi támogatás formájában az „Egyéb támogatások” előirányzat forrás keret terhére.

Nemzeti jelentőségű programok meghívásos pályázata Erdélyben:

A Bethlen Gábor Alap Bizottsága a 33/2016. (IV.22.) számú határozatában jelölte ki **Erdély esetében** a nemzeti jelentőségű programokat, amelyek támogatása meghívásos pályázat keretében valósult meg.

Öt témakörben került sor pályázat kiírására:

- Szakmai és kulturális intézmények támogatása;
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatása;
- Kiadványok, folyóiratok, szaklapok megjelentetésének támogatása;
- Színházak, bábszínházak, táncegyüttesek támogatása;
- Szórványkollégiumok támogatása, illetve iskolabusz program támogatása;

139 szervezet kapott meghívást pályázat benyújtására, a Bizottság a 63/2016. (VII.13.) számú határozatában, összesen 251,5 millió forint összegű támogatást ítelt meg, melynek forrásául az Alap Egyéb támogatások előirányzata szolgált. A nemzeti jelentőségű intézmények és programok finanszírozása két előirányzat terhére történt, az alábbiakban összefoglalva található a régiónkénti finanszírozás:

Kiemelt támogatások Korm. határozatokkal biztosított források terhére

A Kormány az 1779/2016. (XII.15.) és az 1812/2016. (XII.22.) Korm. határozatai alapján, egyetértve a szórvány – és tömbmagyarság azon igényével, hogy a nemzeti identitásformálás alapjaként megfelelő színvonalú, magyar nyelvű óvodák működjenek, illetve új magyar nyelvű óvodák jöjjenek létre a Kárpát-medencében – 8 995,0 millió forint összeget csoportosított át a Bethlen Gábor Alap javára.

millió forintban, egy tizedessel

Az egyedi kérelmekből az egyéb támogatások terhére megítélt összegek országonkénti/régiónkénti megoszlása 2016-ban		
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	2016. évre megítélt támogatások
Erdély	6	4 846,5
Felvidék	1	3 140,6
Kárpátalja	3	1 007,0
Összesen	10	8 994,1

A Kormány az 1787/2016. (XII.17.) és az 1802/2016. (XII.20.) Korm. határozatai alapján az erdélyi, vajdasági, horvátországi, muravidéki, kárpátaljai, felvidéki és a diaszpórában működő szervezetek ingatlan beruházásainak és tevékenységének, célkitűzéseinek, valamint programjainak megvalósítására 27 890,0 millió forint összeget csoportosított át a Bethlen Gábor Alap javára.

millió forintban, egy tizedessel

Az egyedi kérelmekből az egyéb támogatások terhére megítélt összegek országokénti/régiókénti megoszlása 2016-ban		
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	2016. évre megítélt támogatások
Erdély	43	15 737,1
Felvidék	28	3 597,0
Horvátország	4	170,0
Muravidék	4	730,0
Vajdaság	9	2 240,0
Kárpátalja	21	2 735,0
Diaszpóra	4	2 681,0
Összesen	113	27 890,0

2. Nyílt pályázatok

2.1. „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás

2015. december 15-én – a Bethlen Gábor Alap Kollégiuma 2015. november 23-i ülésének javaslatai és a Bethlen Gábor Alap Bizottságának 112/2015. (XII.1.) számú határozata értelmében megjelentek „A magyar kultúráért és oktatásért” központi és regionális pályázati felhívásai.

A nyílt pályázatok esetében 2016-ban rendelkezésre álló keretösszeg 1 000,0 millió forint. Ebből 600,0 millió forint központi felhívás, 400,0 millió forint regionális pályázati felhívás (Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja vonatkozásában) keretében került meghirdetésre. A regionális pályázati felhívások a helyi közösségek javaslatait figyelembe véve, a helyi igényeknek megfelelően kerültek megfogalmazásra.

A pályázatok megvalósítási időszaka: 2016. január 1. – 2016. december 31.

Elszámolási határidő: 2017. január 30.

Központi pályázati felhívások

Igényelhető támogatási összeg:

- Erdély, Felvidék, Vajdaság és Magyarország esetében 0,6 millió forint – 3,0 millió forint közötti összeg,
- Horvátország, Muravidék esetében 0,2 millió forint – 3,0 millió közötti összeg,
- Kárpátalja esetében 0,5 millió forint – 3,0 millió forint közötti összeg.

A 2016. év központi pályázati felhívás tárgyai:

- A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási és kutatási programok támogatása
- A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, könyvkiadás támogatása

- Civil szervezetek, illetve egyház, belső egyházi jogi személyek által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének, valamint a magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések és ingatlan-beruházások támogatása

A beérkezett pályázatok elbírálását a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. előkészítése alapján a Kollégium döntési javaslattétel formájában végezte el 2016. április 19-én tartott ülésén, majd javaslatát a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította, melyről a Bethlen Gábor Alap Bizottsága 31/2016. (IV.22.) számú határozatában döntött.

A beérkezett érvényes, valamint a támogatott pályázatok száma a központi felhívás esetében:

Régió/Ország	Érvényes pályázatok (db)	Támogatott pályázatok (db)
Felvidék	303	149
Kárpátalja	275	97
Erdély	838	423
Vajdaság	222	88
Horvátország	62	45
Muravidék	38	32
Magyarország	269	34
Összesen	2 007	868

A beérkezett pályázati igény 12,9 %-nak támogatására nyújtott lehetőséget a pályázati keretösszeg. 2016. szeptember 30-ig minden támogatott számára a támogatási összeg átutalása megtörtént.

Regionális pályázati felhívások

A Bethlen Gábor Alap Bizottsága a kisebb összegű programok/kezdeményezések megvalósítására a 400,0 millió forint-ot különített el, melyre a négy nagyobb régióban, a határon túli közreműködő szervezetekkel is együttműködve, önálló pályázati felhívást jelentetett meg „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás keretében.

Regionális pályázati felhívások Erdély, Felvidék és Kárpátalja esetében:

- A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási programok és ahhoz kapcsolódó tevékenységek támogatása,
- A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, kiadványok támogatása,
- A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása,
- Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének támogatása.

Vajdaság esetében a helyi sajátosságok figyelembe vételével a pályázati felhívást kilenc tárgyban hirdette meg az Alapkezelő az alábbiak szerint:

- A magyar közösség céljait szolgáló hitéleti tárgyú támogatások, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények programjainak támogatása,
- A magyar közösség céljait szolgáló oktatási tárgyú támogatások,
- A magyar közösség céljait szolgáló közművelődési tárgyú támogatások,
- A magyar tudományos életet szolgáló támogatások,
- A magyar közösség céljait szolgáló művészeti tárgyú támogatások,
- A magyar közösség céljait szolgáló helyi jellegű média támogatása,
- A magyar közösség céljait szolgáló, nem szorosan önzonosságtudat-ápoló magyar civil szervezetek támogatása,

- Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek működésének, rezsi jellegű fenntartási költségeinek támogatása,
- működési kiadások támogatása (személyi kifizetések és azok járulékai, anyag- és tárgyi eszköz beszerzése, szolgáltatások, utazási költségek, ingatlan-fenntartási és iroda-fenntartási költségek).
- A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása.

A 400,0 millió forint keretösszegű pályázati felhívásokra 2 450 érvényes pályázat érkezett be (615 db pályázattal több, mint 2015-ben).

A beérkezett, érvényes, valamint a támogatott pályázatok száma régiónkénti bontásban:

Régió	Érvényes pályázatok száma (db)	Támogatott pályázatok (db)
Felvidék	489	416
Kárpátalja	421	314
Erdély	929	541
Vajdaság	611	445
Összesen	2 450	1 716

A regionális pályázatok esetében a teljes beérkezett pályázati igény 31,8 %-nak támogatására nyújt fedezetet a pályázati keretösszeg.

2.2. „Testvér-települési programok és együttműködések” pályázati felhívás

Az Alapkezelő a testvér-települési együttműködések erősítése céljából 2016. március 1-én pályázati felhívást jelentetett meg magyarországi települési önkormányzatok számára. A pályázatban be kellett mutatni, hogy mely (legalább egy) határon túli településsel együttműködve kívánja a pályázó a megpályázott programot 2016. május 1. – 2017. április 30. között megvalósítani.

A megpályázott tevékenységeket a programban/projektben részt vevő országok (Magyarország, Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Ausztria) valamelyikében kell megvalósítani.

A települések az alábbi célok valamelyikének megvalósítására pályázhattak:

- meglévő együttműködések kölcsönös fejlesztése magyarországi önkormányzatok és Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Ausztria önkormányzatai között,
- a tapasztalatcsere, a tudás és a legjobb gyakorlatok átadása,
- a magyar történelemhez kapcsolódó események és a nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó közösen megvalósítandó programok támogatása,
- a testvér-településeken működő oktatási és nevelési intézmények együttműködésének támogatása, a kulturális örökség ápolása, kulturális, ifjúsági és hagyományőrző tevékenységek megvalósítása,
- új testvér-települési kapcsolatok kiépítése céljára.

A pályázatokat 2016. március 1. és 2016. március 31. között lehetett benyújtani elektronikus formában. Az egy pályázattal elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege 0,5 millió forint-tól 2,5 millió forint-ig terjedhetett. A teljes támogatási keretösszeg 150,0 millió forint volt. A felhívásra 440 db pályázat érkezett, ebből 376 pályázat volt érvényes. A beérkezett pályázatok elbírálását a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. előkészítése alapján a Kollégium döntési javaslatétel formájában végezte el 2016. május 18-án tartott ülésén, majd javaslatát a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította, melyről a Bethlen Gábor Alap Bizottsága 49/2016. (V.31.) számú határozatában döntött. A támogatott pályázatok száma 189 db. A

Bizottsági döntést követően a támogatási szerződések megkötésének folyamata lezajlott, a támogatási összeg átutalása minden támogatott számára megtörtént.

2.3. Ifjúsági közösségek tevékenységének támogatása

Az Alapkezelő az ifjúsági korosztályok közösségteremtő programjainak, közösségépítést elősegítő tevékenységének támogatása céljából 2016. február 15-én pályázati felhívást jelentetett meg határon túli ifjúsági civil szervezetek és egyházi jogi személyek részére, amelyek a gyermek és ifjúsági korosztályok érdekeinek képviselőit vállalták fel, és tevékenységük célcsoportja a 15-29 év közötti korosztály. A programokat 2016. január 1. – 2016. december 31. között lehetett megvalósítani.

A pályázatokat 2016. február 15. és 2016. március 18. között lehetett benyújtani. Az egy pályázattal elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege 0,6 millió forint-tól 2,0 millió forint-ig terjedhetett. A teljes támogatási keretösszeg 50,0 millió forint volt. A felhívásra 291 db pályázat érkezett. A beérkezett, valamint a támogatott pályázatok száma:

millió forintban, egy tizedessel

Régió/Ország	Beérkezett pályázatok		Támogatásra javasolt		
	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg	Javasolt támogatási összeg
Felvidék	27	43,5	16	27,6	10,5
Erdély	176	281,5	46	76,3	25,0
Vajdaság	49	66,7	11	17,3	6,5
Kárpátalja	29	48,5	11	20,3	5,5
Horvátország	2	3,0	1	2,0	1,0
Muravidék	4	7,2	2	4,0	1,0
Diaszpóra	4	6,5	1	1,4	0,5
Összesen	291	456,9	88	148,9	50,0

A beérkezett pályázatok elbírálását a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. előkészítése alapján a Kollégium döntési javaslattétel formájában végezte el 2016. május 18-án tartott ülésén, majd javaslatát a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította, melyről a Bethlen Gábor Alap Bizottsága 49/2016. (V.31.) számú határozatában döntött. A beérkezett pályázati igény 10,9 %-nak támogatására nyújtott lehetőséget a pályázati keretösszeg, a támogatásra javasolt pályázatok keretigényének 33,6 %-ára nyújtott fedezetet a rendelkezésre álló összeg. A Bizottsági döntést követően elindult a támogatási szerződések megkötésének folyamata, a támogatási összeg átutalása minden támogatott számára megtörtént.

2.4. Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj program

Az Alap Bizottsága az 114/2015. (XII.1.) számú határozatával 25 pályázót részesített támogatásban a 2015/2016-os tanévben. A nyertes pályázókkal az Alapkezelő 2015-ben kötött szerződést, melynek értelmében a támogatási összegek második és harmadik részletének utalására – a szakmai feladatok elvégzéséről szóló beszámolók elfogadását és a szakmai gyakorlat teljesítését követően – 2016-ban került sor.

A korábbi évek pályázati konstrukcióival azonos elvek és eljárásrend szerint az Alapkezelő a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságával és a Budapesti Ügyvédi Kamarával együttműködve 2016/2017-es tanévre is meghirdette 25 fő részére a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjat a szülőföldjükön felsőoktatási jogászképzésben résztvevő, nappali tagozatos

román, szlovák, szerb, ukrán, horvát és szlovén állampolgárságú magyar nemzetiségű hallgatók számára. Az ösztöndíj összege változatlanul 600 000 forint/fő/év. A pályázat beadási határideje 2016. május 20-a volt. A meghirdetett 25 ösztöndíjas helyre a benyújtási határidőig 18 pályázat érkezett. A program szakmai koordinálást ellátó Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársággal konzultálva a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a pályázati felhívás módosítását kezdeményezte a Bethlen Gábor Alap felett rendelkező Bizottság felé. A módosítási kérelmet a Bethlen Gábor Alap Bizottsága az 52/2016. (VI.14.) számú határozatában elfogadta és a beadási határidőt 2016. június 30-ra módosította. A megjelölt határidőig összesen 23 pályázat érkezett. A hiánypótlást követően 22 pályázat lépett érvényes, egy pályázat pedig érvénytelen státuszba. Az előterjesztett pályázatok közül a Bethlen Gábor Alap Bizottsága a 79/2016 (IX.26.) számú bizottsági határozatában 22 pályázatot támogatott. Az ösztöndíj összege: 600 000 forint/fő/év, ösztöndíjasok száma: 20 fő (1 fő lemondott az ösztöndíjról, 1 fő nem nyújtotta be az ösztöndíjra jogosultság feltételeként megjelölt nappali tagozatos aktív hallgatói jogviszonyról szóló igazolást). 2016. novemberben megtörtént a szerződéskötés és az I. támogatási részlet folyósítása. A támogatás második és harmadik részlete - a szakmai feladatok elvégzését követően – 2017-ben illeti meg az ösztöndíjasokat.

2.5. Tematikus év programja

„2016 a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve”

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága a 2016. év tematikus programjaként a vállalkozás tárgykörét jelölte meg. A kormányzati prioritásokhoz illeszkedve meghirdette a „2016 a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve” című programot. A tematikus programsorozat célja a külhoni magyar fiatal vállalkozók vállalkozás-alapításának ösztönzése, segítése, valamint a vállalkozások fejlődésének támogatása. A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága a Bethlen Gábor Alap számára „2016 a külhoni magyar vállalkozók éve” program megvalósításáról szóló 1016/2016. (I.22.) Korm. határozat alapján 605,0 millió forint-ot, a Nemzetpolitikai Államtitkárság korábbi, 2012 óta meglévő tematikus programjaihoz kapcsolódóan meghirdetett sikeres programelemek folytatásának megvalósítására 97,0 millió forint-ot, a feladat végrehajtásához kapcsolódóan felmerült működési költségek fedezésére 21,06 millió forint-ot biztosított egyszeri jellegű feladat átcsoportosítással. A támogatott tevékenységek várható időtartama 2016. január 1. – 2017. április 30. A forrásátvételtől szóló megállapodás megkötésre került, valamint ezzel párhuzamosan a programok sikeres megvalósítása érdekében megtörtént a pályázati konstrukciók kidolgozása, valamint a programot megalapozó rendezvények szervezése.

A programsorozat keretében meghirdetett pályázati felhívások

Az Alapkezelő a második negyedév során kidolgozta, majd 2016. június 15-én közzétette a „2016 a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve” tematikus programhoz kapcsolódó pályázatát, melynek címe: „2016 a külhoni fiatal magyar vállalkozók éve program keretében pályázati felhívás Magyarországgal szomszédos országokban nyilvántartott és működő fiatal magyar vállalkozások tevékenységének támogatására.” A beérkezett pályázatok elbírálását az Alapkezelő előkészítése alapján a Kollégium döntési javaslatétel formájában végezte el 2016. október 12-én tartott ülésén, majd javaslatát a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította. A Bethlen Gábor Alap Bizottsága 95/2016. (X.17.) számú határozatában döntött pályázati keretösszeg 75 236 690 forinttal történő felemeléséről, illetve. 117 db pályázat támogatásáról 600,3 millió forint keretösszeggel.

millió forintban, egy tizedessel

Régió/Ország	Beérkezett pályázatok		Támogatott pályázatok	
	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg	Pályázatok száma (db)	Támogatási összeg
Felvidék	147	745,3	16	84,4

Erdély	511	2 550,4	68	343,5
Vajdaság	154	722,8	15	82,7
Kárpátalja	139	676,7	15	74,0
Horvátország	7	37,4	1	4,5
Muravidék	9	47,4	2	11,2
Összesen	967	4 780,0	117	600,3

A Bizottsági döntést követően elindult a támogatási szerződések megkötésének folyamata. 1 db pályázóval nem kötöttünk szerződést, mert a szerződéskötés során olyan tények jutottak tudomásunkra, melyek alapján a pályázat már nem felelt meg a Pályázati Felhívás 3.3 pontjában foglaltaknak, így elálltunk a szerződéskötéstől. 2016. december 31-ig a fennmaradó 116 db pályázóval megkötöttük a szerződést és 2 db pályázó kivételével, 114 db pályázónak kiutaltuk a támogatást előleg formájában.

A programsorozat keretében nyújtott egyedi támogatások

A korábbi tematikus évek folytatására elkülönített pénzkeret terhére beérkezett a „2016 a külhoni magyar fiatal vállalkozó éve” programhoz kapcsolódó egyedi támogatási kérelmek:

millió forintban, egy tizedessel

Ország/Régió	Beérkezett kérelmek száma (db)	Javasolt támogatási összeg
Erdély	3	18,7
Felvidék	1	7,5
Magyarország	1	9,9
Összesen:	5	36,1

A támogatásban részesült kérelmek megvalósítása folyamatban van.

Szakmai rendezvények, konferenciák

A program sikeressége okán a tematikus évek programok mindösszesen 394,7 millió forint került biztosításra, melyből 20 millió forint feladatmegvalósítási célt szolgált.

A tematikus évek keretében az alábbi, főbb tevékenységek kerültek megvalósításra a 2016. év során:

1) Szakmai feladatok:

- Közreműködés pályázatok tartalmi értékelésében a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Állampolgárságával

2) Kiadványok és kézikönyvek:

- Megkapaszkodás, gyarapodás, bátorítás c. szakmai kiadvány
- Záró kiadvány
- Infógrafikák

3) Képzések és rendezvények:

- Kárpát-medencei körút szakmai rendezvénysorozat, képzés, konzultációk:
- Szakma Sztár rendezvény 2016. április 18-20., Budapest
- Nyári továbbképzés 2016. június 3-10., Mezőkövesd
- Őszi képzés 2016. november 4-6., Simontornya

4) **Csodasarok:** a „Miénk a város!” című játékos programon a 2016-os évben közel 2000 vállalkozó kedvű gyermek vett részt, aminek keretében a gyerekeknek naponta feladatokat kellett megoldani

5) **Horizontális tevékenységek:**

- Grafikai feladatok: a program vizuális megjelenéséhez kapcsolódóan grafikus került bevonásra.
- Honlap fejlesztés: megújításra került a mienkavaros.hu honlap
- Nyomdai tevékenységek: a tematikus évhez kapcsolódóan kinyomtatásra került a Szakmai kiadvány „Megkapaszkodás, gyarapodás, bátorítás címmel” valamint a Záró kiadvány, mely a „2016. a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve” címet viseli.
- Disszeminációs eszközök: a program népszerűsítése érdekében különböző disszeminációs eszközök kerültek beszerzésre (jegyzetfüzet, toll, badge tartó és pánt, sakk készlet, stb.), melyek a rendezvények, valamint a tematikus év népszerűsítését szolgáló nyilvános események során kerültek kiosztásra.
- Tájékoztató táblák: a nagyobb támogatásokat, valamint a Csodasarok ajándékcsomagot elnyerő intézmények székhelyén logózott emléktábla átadása.

2.6. „2015 a magyar szakképzés éve” program folytatása

A programsorozat keretében meghirdetett pályázati felhívások

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága az idei évben is a „2015 a magyar szakképzés éve” program 2016. évi folytatása keretében megjelentette azt a pályázati felhívását, amely a külhoni magyar szakképzésben részt vevő diákok magyarországi szakmai gyakorlatra való jelentkezésére biztosított lehetőséget „Átjárhatóság ösztöndíjprogram” címmel. A felhívásban 5+1 fős csoportok (5 diák és 1 vezető tanár) jelentkezését várták külhoni magyar szakképző intézmény diákjai és vezető tanárai részéről. A jelentkezési határidő 2016. március 29. volt.

Ez alapján az Alapkezelő előkészítette és megjelentette a külhoni magánszemélyek számára a „**Külhoni magyar szakképzés támogatása-gyakornoki program**” című pályázati felhívását, melyet meghívásos pályázat keretében bonyolított le. A program szakmai koordinációját a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága látta el, lebonyolítását az Alapkezelő végezte. A nevezett pályázati program megvalósításra a Bethlen Gábor Alapból 73,6 millió forint állt rendelkezésre. A benyújtási határidő 2016. június 30. volt.

A támogatási konstrukció kétpillérű:

- a programban résztvevő külhoni magánszemélyek, valamint a fogadó magyarországi szakképzési intézmények támogatása,
- a támogatási program másik pillére a fogadó magyarországi intézmények számára kiírt meghívásos pályázat, mely keretében meghirdetésre került a „Külhoni magyar szakképzés támogatása-intézményi program” című felhívás.

Az 55/2016. (VI.17) és a 60/2016. (VIII.11.) bizottsági határozatok alapján a Bizottság 46 csoport (1 fő vezetőtanár és 5 szakképzésben résztvevő diák) és 42 magyarországi fogadó intézmény pályázatáról és támogatásáról döntött. A megítélt támogatások összege 71,5 millió forint volt.

A meghívásos pályázatra a marosvásárhelyi Ion Vlasiu Technológiai Líceumból Barát József vezetőtanár és diákcsoportja nem jelentkezett, továbbá a Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum a tervezett két program helyett csak egyre nyújtott be pályázatot. Ennek okán a magánszemély 0,5 millió forint és a fogadó intézmény 1,7 millió forint összegű

tervezett támogatására nem tettünk javaslatot, összesen 2,2 millió forint összegben. Ez az összeg egyedi támogatás formájában került kiszerezésre.

A sikeresen megvalósított programot követően az összes fogadó intézmény és magánszemély benyújtotta az elszámolását a NIR rendszerbe. Az elszámolások ellenőrzése megvalósult, a pályázatok lezárásra kerültek.

A Tematikus programok keretében az Alapkezelő a jó gyakorlat elve alapján ismét megjelentette a külföldi magyar óvoda és iskolapedagógusok együttműködését támogató „**Pedagógusok együttműködésének támogatása**” című pályázati felhívását. A pedagógusok együttműködését támogató nyílt pályázati felhívásával a magyar nyelven nevelő óvónők és tanítónők közötti együttműködés ösztönzését tűzte ki célul. Rendelkezésre álló támogatási keretösszeg: 10,0 millió forint volt. A pályázat benyújtási határideje: 2016. július 15. volt.

Az értékelés folyamatában az Alapkezelő vizsgálta az adott pályázatok formai követelményeit, érvényességét. A tartalmi értékeléseket a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága Stratégiai Tervező és Tájékoztatási Főosztálya, valamint a Kapcsolattartási Főosztálya végezte.

A beérkezett pályázatok elbírálását az Alapkezelő előkészítése alapján a Kollégium döntési javaslattétel formájában végezte el 2016. szeptember 1-jén tartott ülésén, majd javaslatát a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította melyről a Bethlen Gábor Alap Bizottsága 75/2016. (IX.21.) számú határozatában döntött. A támogatott pályázatok száma 48 db. A megítélt támogatás összege 5,3 millió forint. A Bizottsági döntést követően a támogatási szerződések megkötésének folyamata zajlott. Ezt követően 47 támogatott számára a támogatási összeg átutalása megtörtént, 1 pályázó pedig lemondott a támogatásról. Jelenleg a pályázatok lezárásának folyamata zajlik.

A programsorozat keretében nyújtott egyedi támogatások

A korábbi tematikus évek folytatására elkülönített pénzkeret terhére beérkezett egyedi támogatási kérelmek. A támogatásban részesült kérelmek megvalósítása folyamatban van.

millió forintban, egy tizedessel

Ország/Régió	Beérkezett kérelmek száma (db)	Javasolt támogatási összeg
Erdély	26	123,3
Vajdaság	4	62,0
Kárpátalja	5	51,5
Felvidék	13	70,1
Magyarország	2	10,0
Muravidék	1	17,5
Összesen:	51	334,4

3. Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások

3.1. A Kárpátaljai rendkívüli kormányzati intézkedések keretében, 2015. évben nyújtott támogatások folytatása

A magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatása céljából az Alapkezelő pályázatot írt ki a Bizottság 100/2015. (X.09.) számú határozata alapján. A rendelkezésre álló keretösszeg 100,0 millió volt.

A pályázati felhívás szerint az igényelhető támogatási összeg 0,2 millió forint volt azok számára, akik felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkeznek, és orvosi feladatokat látnak el, valamint 0,1 millió forint volt azok számára, akik szakirányú középfokú egészségügyi végzettséggel rendelkeznek és ápolói, felcseri, szülészeti, egyéb a közvetlen betegellátásban felmerülő egészségügyi szakfeladatokat látnak el.

A 2015. október 15. – 2015. november 15. közötti időszakban a beérkezett, támogatásra javasolt pályázatok száma 1.563 volt, igényelt összege 186,1 millió forint volt, amely összeg 86,1 millió forint-tal meghaladta a rendelkezésre álló keretösszeget. A beérkezett pályázatok közül első ütemben a rendelkezésre álló támogatási keretösszeg erejéig nyújtott támogatást a Bizottság, melynek kifizetésére 2015 decemberében került sor.

Az 1076/2016. (II.25.) számú Korm. határozat egyszeri átcsoportosítást rendelt el a Bethlen Gábor Alap javára a Kárpátalján megvalósuló kulturális, egészségügyi, gazdasági célú programok támogatásának kiegészítő finanszírozására. A kiegészítő támogatás terhére valósult meg a fent nevezett program keretében benyújtott azon pályázatok támogatása, melyek első ütemben forráshiány okán nem kerültek előterjesztésre az alábbiak szerint. A 79 200 000 forint támogatási összeg átutalása 2016 márciusában megtörtént.

millió forintban, egy tizedessel

Magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatása		Első ütem		Második ütem	
Igényelt pályázati keretösszeg	Beérkezett érvényes pályázatok száma (db)	Támogatott pályázatok száma (db)	Támogatási összeg	Támogatott pályázatok száma (db)	Támogatási összeg
186,1	1 563	771	106,9	792	79,2

3.2. A Kárpátaljai rendkívüli kormányzati intézkedések keretében nyújtott 2016. évi támogatások

1. 2016-ban a kárpátaljai közoktatási intézményekben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve a magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatok megvalósítását segítő személyek, a kárpátaljai gyermekétkeztetési program támogatása, illetve a kárpátaljai művészeti, illetve zeneiskolák magyar nyelven is oktató pedagógusai támogatása témákban pályázat került kiírásra melyről a Bethlen Gábor Alap Kollégiuma a 19/2016. (V.10.), a 20/2016. (V.10.) és a 21/2016. (V.10.) számú határozatai alapján a Bizottság 46/2016. (V.31.) számú határozatában döntött. A szükséges forrást a Kormány 1227/2016. (V.2.) határozata alapján, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosítás biztosította. Az Alapkezelő a támogatás lebonyolítását a tavalyi évhez hasonlóan a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány közreműködésével valósította meg.

millió forintban, egy tizedessel

Támogatási cél	Támogatási összeg
Kárpátaljai magyar nyelvű közoktatásban dolgozók támogatása	509,5
Kárpátaljai gyermekétkeztetési program támogatása	144,4
Kárpátaljai művészeti, illetve zeneiskolák magyar nyelven oktató pedagógusainak támogatása	30,3
Összesen	684,2 forint

A pályázatok benyújtására, két pályázati szakaszban, 2016. június 8. és október 31. között volt lehetőség. A beérkezett pályázatok feldolgozása a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány által megtörtént. A pályázatok elbírálását az Alapkezelő előkészítése alapján a Kollégiumdöntési javaslattétel formájában végezte el 2016. szeptember 22-én és tartott távzavazás formájában. A kollégium javaslatát az Alapkezelő a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította.

A Kormány az 1348/2016. (VII.6.) számú határozata alapján támogatásban részesültek a **kárpátaljai egészségügyi dolgozók**. A Bethlen Gábor Alap Kollégiuma 2016. szeptember 1-i távsvavazása során döntött a „Magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatása – kárpátaljai regionális pályázat” című pályázati felhívásról. A rendelkezésre álló keretösszeg 200,0 millió forint volt. A pályázati felhívás szerint az igényelhető támogatás összege:

- Egészségügyi intézményben dolgozók, akik felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkeznek, és orvosi feladatokat látnak el – 0,2 millió forint.
- Egészségügyi intézményben dolgozók, akik szakirányú középfokú egészségügyi végzettséggel rendelkeznek, és ápoló nővér, felcseri, szülészeti, egyéb a közvetlen betegellátásban felmerülő egészségügyi szakfeladatokat látnak el – 0,1 millió forint.
- Egészségügyi intézményben dolgozók, akik egyéb, közvetlen a betegek ellátásával kapcsolatos feladatokat (ápoló, mentős gépkocsivezető) látnak el – 0,1 millió forint.

Az igényelhető támogatásra 2016. szeptember 26. – 2016. október 26. közötti időszakban lehetett pályázatot benyújtani. Az Alapkezelő a támogatás lebonyolítását a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány közreműködésével valósítja meg. A beérkezett pályázatok száma, illetve az igényelt támogatási összeg az alábbiak szerint alakult:

millió forintban, egy tizedessel

Támogatási cél	Megemelt támogatási keretösszeg	Beérkezett érvényes pályázatok száma	Beérkezett pályázatok támogatásának igényelt összege	Első ütemben támogatott pályázatok száma	Beérkezett pályázatok támogatási összege az első ütemben	A beérkezett érvényes pályázatok támogatásához hiányzó további összeg
Magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatása	213,6	2.212	236,7	2.058	213,6	23,1

A beérkezett pályázatok közül első ütemben a rendelkezésre álló támogatási keretösszeg erejéig nyújtott támogatást a Bizottság a 121/2016. (XII.19.) számú határozata alapján, melynek kifizetésére 2016 decemberében került sor. A teljes pályázati igény támogatásához szükséges hiányzó további 23,1 millió forint a rendelkezésre állását követően kerül előterjesztésre a 2017. évben.

Az Alapkezelő a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének és összehangolt fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztosság megbízásából és közreműködésével kialakította „**A kárpátaljai nyomtatott vagy elektronikus médiában tevékenykedő újságírók illetve az újságírói tevékenységet segítő munkatársak támogatására**” című pályázati felhívást, amelyet a Bethlen Gábor Alap Kollégiuma 31/2016. (IX.22.) számú határozatában rögzített, amelyről a Bethlen Gábor Alap Bizottsága 84/2016. (IX.30.) számú határozatában döntött.

A rendelkezésre álló keretösszeg 18,0 millió forint volt, pályázni 2016. október 4. – 2016. október 31. közötti időszakban lehetett. A pályázat utófinanszírozású volt, pályázni lehetett minimum 300 szavas írott anyag, illetve legalább 3 perces hang- vagy képi anyag bemutatásával az alábbi témakörök egyikében:

- 1956. évi forradalom emléke Kárpátalján
- Magyar-ukrán együttélés a mindennapok során. Pozitív példák bemutatása
- Kárpátalja és az első világháború
- A málenkij robot és Kárpátalja

- A kárpátaljai magyarságot érintő össznemzeti vagy helytörténeti jelentőségű események bemutatása témában.

A pályázati felhívásra 98 pályázat érkezett. Támogatásukról a Bizottság 106/2016. (XI.24.) számú határozatában döntött. A pályázatok támogatási összege 10,9 millió forint volt.

4. Ellenőrzési és monitoring tevékenység

Az Alapból megítélt támogatások célnak megfelelő és szabályszerű felhasználását, a támogatott programok megvalósulását az Alapkezelő helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrzi, mintavétel alapján. Az Alapkezelő és leányvállalatai által lefolytatott helyszíni ellenőrzések régiónkénti eloszlását az alábbi táblázat szemlélteti:

Régió	Helyszínen vizsgált támogatások száma
Felvidék	8
Erdély	104
Magyarország	37
Vajdaság	9
Kárpátalja	15
Muravidék	2
Diaszpóra	9
Összesen:	184

Helyszíni ellenőrzésre – a 2016-ban jelentős mértékben megnövekedett támogatások száma és feladatok miatt – az előző év számaihoz viszonyítottan kevesebb alkalommal került sor. Az ellenőrzések tapasztalatairól minden szerződés esetében külön ellenőrzési és monitoring jelentés készült, az észlelt hiányosságok pótlásra kerültek, a szükséges intézkedések megtörténtek.

A fentiek felül 2016. szeptember 1-jén a KMKSZ Jótékonyági Alapítvány munkácsi egységénél történt előzetes, dokumentum alapú ellenőrzés, melynek során a 2016. évi kárpátaljai gyermekétkeztetési támogatások mögött álló megállapodásokat (500 db) vizsgáltak meg a kollégák.

A monitoring tevékenység része továbbá a szerződéstervezet kiküldése előtti ellenőrzés és a szerződés aláírását megelőző dokumentum alapú ellenőrzés.

A támogatási szerződés kiküldése előtti ellenőrzése során a NIR-ben vezetett összes támogatási konstrukció (3 045 db) szerződés-tervezet ellenőrzése megtörtént. A nyílt konstrukcióban (beleértve a testvér-települési programok és ifjúsági közösségek támogatásait is) szerződött támogatások esetében 611 támogatásnál kellett a szerződés-tervezetet javíttatni, a meghívásos támogatásoknál csak 10 szerződés esetében kellett javításokról intézkedni.

A dokumentum alapú ellenőrzések során 2016. év végéig összesen 1 677 szerződés és mellékletei kerültek ellenőrzésre az aláírást megelőzően, ebből 18 esetben kellett intézkedni pótlásról, javításról, ami az előző évekhez képest javulást mutat. A monitoring által az 1 677 db szerződés papír alapú ellenőrzése – konstrukciónként – az alábbi bontásban történt: 696 db egyedi eljárásrendben nyújtott, 796 db nyílt konstrukcióban nyújtott támogatási szerződés, 165 db meghívásos támogatási szerződés.

A 368/2011.(XII.31.) számú az Államháztartásról szóló törvény végrehajtására (továbbiakban Ávr.) vonatkozó kormányrendelet 2015. január 1-től hatályba lépő változásával az Alapkezelő a Kincstári Monitoring Rendszerbe (továbbiakban KMR) megkezdte az Ávr. VI. fejezet 66. §-a szerint a meghirdetett támogatási konstrukciókat bejelenteni, illetve az Ávr. 71. §-a és a 89. §-a döntési/szerződési és utalási adatokat rögzíteni. A KMR-be, illetve 2016. október végétől az új OTR felületen 2016-ban hat támogatási konstrukció került bejelentésre, a határon túli magánszemélyek részére nyújtott oktatási támogatások kivételével, mert azok nem

minősülnek költségvetési támogatásnak (a 2011. évi CXCV. Államháztartásról szóló törvény 1. § 14. m). pontja alapján).

5. cím: Alapkezelő működési költségei

Az előirányzat – az előző évvel azonosan – 810,0 millió forint volt. A módosított előirányzat 948,3 millió forint, melyből a teljesített kifizetés 947,9 millió forint lett.

millió forintban, egy tizedessel

Felhasználási cél	Átvett forrás összege
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	51,0
Kőrösi Csoma Program (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	6,0
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	24,0
1225/2016. (V.2.) számú Kormányhatározat szerinti működtetési költség	4,6
Szakképzés éve és a külhoni magyar vállalkozók éve (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	21,1
Külhoni magyar fiatal vállalkozók éve II. és 2012 óta meghirdetett NPÁ tematikus program II. támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	7,7
Kárpátalját érintő nemzetpolitikai célok és programok megvalósításának támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	1,9
Nemzetpolitikai célok és programok, és a "2016 a külhoni fiatal magyar vállalkozók éve" folytatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	8,0
1684/2016. (XI.29.) számú Kormányhatározat szerinti működtetési költség	14,0
Összesen:	138,3

A fentiek szerint az Alapkezelő – céltámogatások nélküli – költségvetési bevételeinek 1,5%-át (947,9 millió forint/62 997,5 millió forint) tették ki a működtetési kiadások, amely a BGA törvény 4. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértéktől 8,5 (!) % ponttal alacsonyabb. Az „Alapkezelő működési költségei” előirányzati soron rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező bankköltség, tranzakciós díj, a támogatások elszámolásából származó árfolyamvesztés, összesen 91,8 millió forint, valamint az Alapkezelő részére működtetési költség fedezeteként átadott 856,1 millió forint került kimutatásra. A rendkívül alacsony működtetési költségarány egyik oka, hogy kiugróan magas volt a kiutalások összege 2016 decemberében, és így az azokra jutó tranzakciós díj és banki jutalék 136,0 millió forint volt, melyek terhelése csak 2017. január 2-án történt meg. A legnagyobb költséghányadot a működés, működtetés területén a személyi jellegű ráfordítások jelentik. A társaság által foglalkoztatottak száma 2016. december 31. fordulónapon 91 fő, amelyből 28 fő közvetlenül a támogatásfinanszírozás, pályázatkezelés területén kerül foglalkoztatásra. A átlagos állományi létszám 71 fő volt. Személyi jellegű ráfordítások összesen 798,6 millió forint összegben kerültek elszámolásra, melyből 492,8 millió forint a foglalkoztatottak részére kifizetett munkabérek, 123,2 millió forint személyi jellegű egyéb kifizetések, 182,6 millió forint járulékok. 100,6 millió forint összegben kerültek elszámolásra a társaság olyan kiadásai, melyek közvetlenül nem szolgálják a működést, ilyen volt a társaság számára a - nonprofit tevékenységéből adódóan- a vissza nem igényelhető általános forgalmi adó valamint egyéb adók, elszámolt értékvesztések. A Társaság működéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek 450,4 millió forintban kerültek elszámolásra. 117,7 millió forint összegű beruházást végzett a társaság, mely elsősorban a Zrt. székhelyeül szolgáló ingatlant érintette. Jelentős összegű, összesen 91,7 millió forint bankköltség keletkezett, melyből 72,6 millió forint tranzakciós illeték, 19,1 millió forint közvetlen bankköltség volt.

Az Alapból 2016-ban nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A pályázat útján elnyert és az egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások pénzügyileg teljesített kiadásainak közgazdasági osztályozás szerinti megoszlása az alábbi. Megállapítható, hogy az Alapból folyósított támogatások 93,7 %-a határon túli szervezeteknek illetve magánszemélyeknek került folyósításra.

V. A teljesített költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2016. évi Költségvetési kiadások	2016. évi Költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás		59 245,8
Egyéb bevétel		3 751,7
Oktatás-nevelési támogatás	4 285,0	
Magyarság Háza program támogatása	239,0	
Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása	4 126,3	
Egyéb támogatások	53 282,2	
Egyéb kiadások	7,6	
Alapkezelő működési költségei	947,9	
Összesen:	62 888,0	62 997,5

Budapest, 2017. július 28.

.....
Erdélyi Rudolf Zsolt
vezérigazgató

P.H.

.....
Kistakács Tünde
gazdasági igazgató

.....
készítette

